

Building a better
working world

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej PBG S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zostaliśmy zaangażowani w celu zbadania załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku Grupy Kapitałowej PBG S.A. („Grupa Kapitałowa”), w której jednostką dominującą jest PBG S.A. („Spółka”, „Jednostka dominująca”) z siedzibą w Wysogotowie, przy ulicy Skórzewskiej 35, obejmującego skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe informacje i objaśnienia („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem Spółki. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Spółki i jej jednostek zależnych do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd Spółki albo zamierza dokonać likwidacji Spółki, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosownie do postanowień:

- Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późn. zm.,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie 537/2014”).

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności co do tego, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, a także wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Grupy Kapitałowej przez Zarząd Spółki obecnie lub w przyszłości.

Zgodnie z par. 5 Międzynarodowego Standardu Badania 320 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu

rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji, wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Jednak z powodu znaczenia spraw opisanych w *Uzasadnieniu odstąpienia od wyrażenia opinii*, nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich, naszym zdaniem, dowodów badania stanowiących podstawę do wyrażenia naszej opinii z badania. Odstąpienie od wyrażenia opinii jest spójne z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do przeprowadzenia badania załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 22 marca 2017 roku. Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej badaliśmy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2013 roku, to jest przez okres pięciu kolejnych lat.

Uzasadnienie odstąpienia od wyrażenia opinii

1. W dniu 13 czerwca 2016 roku uprawomocniło się postanowienie Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych w przedmiocie zatwierdzenia Układu zawartego przez Spółkę z jej wierzycielami („Układ”). Od tego dnia Spółka przystąpiła do realizacji obowiązków wynikających z Układu, zgodnie z którym spłata zobowiązań objętych Układem ma być realizowana w ratach do dnia 30 czerwca 2020 roku. Zgodnie z umową restrukturyzacyjną zawartą przez Spółkę oraz jednostki powiązane z wierzycielami, po uprawomocnieniu Układu większość zobowiązań układowych została zrefinansowana poprzez emisję obligacji, które podlegają wykupowi przez Jednostkę dominującą w ramach serii do dnia 30 czerwca 2020 roku według zaktualizowanego harmonogramu. Łączna kwota zobowiązań Spółki z tytułu Układu oraz wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 525 milionów złotych, w tym przypadających do zapłaty do dnia 30 czerwca 2018 roku 68 milionów złotych oraz kolejne 25 milionów złotych do dnia 31 grudnia 2018 roku. Zarząd Spółki poinformował w nocy 2.3 dodatkowych informacji i objaśnień do załączonego

skonsolidowanego sprawozdania finansowego, że aktualna sytuacja finansowa Spółki wskazuje na ryzyka w odniesieniu do przyjętego założenia co do możliwości kontynuowania przez nią działalności, jednakże z uwagi na podejmowane działania przez Zarząd Spółki, które mają na celu uzyskanie odpowiednich wpływów z planowanych przez Zarząd Spółki źródeł finansowania zobowiązań oraz umożliwienie dalszego funkcjonowania Spółki i jednocześnie Grupy Kapitałowej, podjęto decyzję o sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę i jej jednostki zależne w dającej przewidzieć się przyszłości, obejmującej okres co najmniej 12 kolejnych miesięcy po dniu bilansowym. W konsekwencji załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przy założeniu kontynuacji działalności Jednostki dominującej i jej spółek zależnych i nie zawiera korekt dotyczących odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i zobowiązań, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby Jednostka dominująca nie była w stanie kontynuować swojej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Jednakże w trakcie badania nie uzyskaliśmy wystarczających, naszym zdaniem, dowodów badania, dotyczących przyjętego założenia kontynuacji działalności Spółki oraz uprawdopodobniających realizację sporządzonego przez Zarząd Spółki planu przepływów pieniężnych, w tym dotyczących planu wpływów ze zbycia aktywów Spółki oraz jej niektórych spółek zależnych, umożliwiających obsługę zobowiązań Spółki w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym oraz w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku z tym, nie byliśmy w stanie ocenić zasadności zastosowania przez Zarząd Spółki założenia kontynuacji działalności do sporządzenia załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa prezentuje inwestycję we wspólnych przedsięwzięciach, które w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego są wycenione metodą praw własności w wartości około 19 milionów złotych. Inwestycja dotyczy akcji spółki Energopol Ukraina, realizującej inwestycję deweloperską na Ukrainie. Zarząd Spółki nie przedstawił nam wystarczającej, naszym zdaniem, dokumentacji potwierdzającej prawidłowość wyceny inwestycji na dzień bilansowy. W związku z powyższym oraz niepewnością wynikającą z niestabilnej sytuacji politycznej i gospodarczej na Ukrainie, nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się o poprawności wyceny powyższej inwestycji w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.
3. W pozycji długoterminowe kontraktowe należności oraz należności z tytułu umowy o usługę budowlaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa Kapitałowa prezentuje nierozliczone należności w łącznej kwocie około 32 milionów złotych od kontrahenta, z którym Spółka jest obecnie w sporze, dotyczącym realizacji jednego z kontraktów budowlanych. Okoliczności związane ze sporem zostały opisane w nocie 41 załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Biorąc pod uwagę istotną niepewność odnośnie ostatecznego rezultatu prowadzonego sporu oraz brak wystarczającej, naszym zdaniem, dokumentacji wskazującej na termin oraz prawdopodobieństwo realizacji tych należności, a także konsekwencji związanych z możliwym obciążeniem Spółki karą umowną, nie jesteśmy w stanie ocenić wpływu tej kwestii na załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w tym ocenić realizowalność należności wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.
4. W załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została wykazana wartość firmy w kwocie 102,5 milionów złotych netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących dokonanych w

latach ubiegłych oraz 2017 roku. Powyższa wartość firmy powstała w wyniku transakcji mającej miejsce w listopadzie 2011 roku, w wyniku której Grupa Kapitałowa objęła kontrolę nad Grupą Kapitałową RAFAKO S.A. i została ustalona na podstawie wartości księgowej aktywów netto Grupy Kapitałowej RAFAKO S.A. na dzień przejęcia kontroli. Grupa Kapitałowa nie dokonała korekty tymczasowego rozliczenia ceny nabycia, a tym samym nie ujęła w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

Uwzględniając powyższe, a także zastrzeżenie w opinii biegłego rewidenta odnośnie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się na temat prawidłowości ujęcia odpisu aktualizującego wartości firmy w wyniku finansowym roku obrotowego oraz okresu porównawczego, jak również ocenić poprawności kwoty wartości firmy wykazanej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w danych porównawczych w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Odstąpienie od wyrażenia opinii

Wobec znaczenia spraw opisanych w *Uzasadnieniu odstąpienia od wyrażenia opinii*, w szczególności uwzględniając wagę i charakter kwestii kontynuacji działalności Jednostki dominującej przedstawionej powyżej oraz ewentualny wpływ, jaki mogłoby wywrzeć uwzględnienie jej w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na wynik finansowy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich, naszym zdaniem, dowodów badania stanowiących podstawę do wyrażenia opinii z badania. Dlatego nie wyrażamy opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

W przedstawionej sytuacji za bezprzedmiotowe uznaliśmy rozpatrywanie sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej za okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Spółka zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”). Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Spółka zamieściła w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2b ustawy o rachunkowości oraz że Spółka sporządziła takie odrębne sprawozdanie.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Wrocław, dnia 26 kwietnia 2018 roku

Kluczowy Biegły Rewident

Marek Musiał
biegły rewident
nr w rejestrze: 90036

działający w imieniu:

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr na liście firm audytorskich: 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
NIP 526-02-07-976
Regon 010005998